

[PRZEWAŁ *sb m*

e *prawdopodobnie jasne (tak w prze-); -ął, -ał-*.

sg *N* przewał. ◇ *N a. V* przewał. ◇ *pl N* przewałowie [*w znac. 2.*]. ◇ *G* przewał(o)w. ◇ *A* przewały.
Sł stp notuje, *Cn brak*, *Linde XVI w.* (jeden z niżej notowanych przykładów).

1. *Obfity, ulewny deszcz (zwłaszcza gwałtowny), ulewa, nawałnica*: Quasi imber (*przeval*) super herbam *Glosy III nr 102/216*; álbo niebá mogá dáć przewały [*caeli possunt dare imbres*]? *Leop Ier 14/22 (Linde)*.

W połączeniu szeregowym: Niechay fie zrofcie we dżdzu nauká moiá niecháy płynie iáko rolá mowá moiá Iáko przewal ná źiele y iáko kropie ná trawę/ iże imię boże wziwác będe. *PsKrak 1532 [103]*.

W porównaniu: *PsKrak 1532 [103]* cf *W połączeniu szeregowym*.

Szereg: »przewał i rosa«: Bogofławćie wźelki przewał y rolá pánu/ bugofławćie [!] wźelki duch boży pánu. *PsKrak 1532 135v. [Ponadto w połączeniu szeregowym.]*

2. *Zły duch przebywający w chmurach, sprowadzający deszcze, planetnik*: A z tych przewałow wielkie powodzi przychodzą a prędkie potoki wylewające z brzegow *PamJancz 146*.

W porównaniach: Turcy gońce swe zowią *Akandie*, jakoby ciekący, a są jako przewałowie deżdżowi, ktorzy z obłokow padają. *PamJancz 146, 146*.

Wyrażenie: »przewałowie deszczowi«: Takież też gońcy albo ciekący Tureccy jakoby i przewałowie deszczowi niedługo mieszkają, ale poki zasięgną, wszytko połapią, pobiorą, zmordują i skażą *PamJancz 146, 146*.

Synonimy: 1. *nawałność*; 2. *obłocznik*.

Cf **[PRZYWAŁ]**